

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2022-002)

Onderwerp: Motie stimuleren afvalscheiding minima
Portefeuillehouder: Wethouder Steintjes
Datum: 11 januari 2022

Kennis te nemen van

1. De onderzoeksanpak inzake het stimuleren van afvalscheiding bij minima.

Context

Op 29 oktober 2020 hebt u het grondstoffenplan 2020-2024 vastgesteld. Eén van de maatregelen is het betalen per aanbieding voor het restafval in een container bij huis of de zak in een ondergrondse container. De afvalstoffenheffing bestaat vanaf 1 januari 2022 uit een vast deel (dat lager is dan het huidige tarief) en een variabel deel.

Op dit moment ontvangen huishoudens die recht hebben op kwijschelding, volledige kwijschelding voor de afvalstoffenheffing. Bij de invoering van het betalen per aanbieding is vastgesteld dat huishoudens die recht hebben op kwijschelding, volledige kwijschelding krijgen voor zowel het vaste deel als het variabele deel van de afvalstoffenheffing. Deze huishoudens hebben hierdoor minder een financiële prikkel om afval goed te scheiden.

U hebt op 29 oktober 2020 een motie aangenomen om afvalscheiding bij minima positief te stimuleren. U hebt ons verzocht om te onderzoeken op welke manier er een positieve prikkel gegeven kan worden aan het goed scheiden van afval voor de groep waarvoor kwijschelding van toepassing is. Waarbij bijvoorbeeld kan worden gedacht aan het verdienen van extra punten voor het meedoenarrangement.

In deze raadsmededeling geven wij een nadere toelichting op de mogelijkheden.

Kernboodschap

Om huishoudens die kwijschelding ontvangen positief te stimuleren, kunnen wij ervoor kiezen om alle huishoudens die als voorbeeld 8 keer of minder per jaar restafval aanbieden, extra punten te geven voor het meedoenarrangement. Hiervan kunnen zij verschillende activiteiten doen. Dit zou een goed voorbeeld kunnen zijn om huishoudens met kwijschelding positief te stimuleren om afval te scheiden.

In de praktijk lijkt deze optie lastig uitvoerbaar. Er moet dan een goede koppeling gemaakt worden tussen de administratie van de aanbiedingen van restafval en de administratie van huishoudens die zich hebben opgegeven voor het meedoenarrangement. De normen om toegang te krijgen tot het meedoenarrangement zijn anders dan de normen voor kwijschelding. De uitvoering om daadwerkelijk bij goede afvalscheiding extra punten toe te kennen, wordt dan ingewikkeld. Bovendien wordt dan het goed functionerende systeem van het meedoenarrangement onnodig ingewikkeld gemaakt. Uiteindelijk moet dit arrangement zo laagdrempelig mogelijk worden aangeboden.

Wij hebben ook gekeken naar andere mogelijkheden om huishoudens met kwijschelding positief te stimuleren om afval te scheiden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een activiteit bij Buha, gerichte spaaracties enz. Al deze opties brengen extra administratie met zich mee

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2022-002)

omdat naast het aanbiedgedrag een puntensysteem moet worden bijgehouden. Ook kan het stigmatiserend werken en zorgen voor een gevoel van ongelijkheid. Bovendien is nog niet duidelijk hoe het afvalscheidingsgedrag van deze specifieke doelgroep en de totale doelgroep precies zal zijn in 2022.

Andere gemeenten waar het nieuwe systeem is ingevoerd, proberen huishoudens met kwijschelding te stimuleren om afval te scheiden door hen kwijschelding voor het vaste deel en een gemiddeld aantal variabele aanbiedingen te verlenen. Wanneer huishoudens als voorbeeld 8 aanbiedingen kwijtgescholden krijgen en zij bieden toch 10 keer de container aan dan moeten zij alsnog het verschil betalen. Huishoudens met kwijschelding worden op deze manier ook gestimuleerd om afval te scheiden. Omdat nog niet duidelijk is hoe het afvalscheidingsgedrag precies zal zijn, hebben we hier in 2022 nog niet voor gekozen.

Naast de maatregelen in het grondstoffenplan die moeten leiden tot betere afvalscheiding is er ook de eigen motivatie van inwoners om afval te scheiden. Het afgelopen jaar, maar ook de komende periode communiceren wij daarom op een actieve en positieve manier met inwoners over afvalscheiding. Het basis uitgangspunt hierbij is dat inwoners afval willen en kunnen scheiden. In de loop van 2022 wordt duidelijk hoe dit afvalscheidingsgedrag precies zal zijn.

Vervolg

In 2022 gaan we het aanbiedgedrag monitoren. Op basis van het werkelijke afvalscheidingsgedrag zal een brede groep medewerkers (duurzaamheid, kwijschelding, Buha, communicatie) nadenken over hoe wij afvalscheiding positief kan stimuleren. We kijken concreet naar het afvalscheidingsgedrag en welke acties daarbij het beste passen. De resultaten hiervan betrekken we bij de evaluatie van het grondstoffenplan.

Uit de monitoring in 2022 kan blijken dat het nodig is om -vooruitlopend op de evaluatie-aanvullende maatregelen te nemen. Bijvoorbeeld omdat de afvalscheiding niet voldoende is of de kosten anders zijn dan verwacht. In dat geval kunnen wij ervoor kiezen om alsnog voor 2023 kwijschelding te verlenen voor het vaste deel en het gemiddeld aantal aanbiedingen van het variabele deel. Het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening 2018 en de systemen moeten in dat geval voor 2023 worden aangepast. Daarnaast moet deze aanpassing verwerkt worden in de Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

Bijlagen

Bijlage 1. Motie stimuleren afvalscheiding minima